

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ І ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Т. С. Бондаренко, доктор педагогічних наук, професор,
старший науковий співробітник відділу інформаційно-аналітичного супроводу освіти*

Цифрова трансформація освіти є масштабним процесом впровадження цифрових технологій у всі аспекти освітнього процесу, що змінює як навчальні методики, так і управлінські практики закладів освіти. Вона охоплює використання сучасних цифрових інструментів, платформ, програмного забезпечення та методик, які роблять освіту та науку гнучкішою, доступнішою й більш персоналізованою. Основні засади інформаційно-аналітичного супроводу впровадження інтелектуальних і хмарних технологій в освітній процес закладів вищої освіти визначаються такими аспектами цифрової трансформації освіти:

– *цифрові платформи для навчання*: платформи, як-от Moodle, Google Classroom, Edmodo, Microsoft Teams, уможливають структурування освітнього процесу, керування навчальними матеріалами, завданнями та оцінюванням у цифровому середовищі;

– *електронні підручники та ресурси*: використання цифрових підручників, відеокурсів, інтерактивних завдань і симуляцій, що дає можливість урізноманітнити навчальний процес, роблячи його цікавішим і більш мотиваційним для студентів;

– *аналітика та персоналізація*: цифрові технології дають змогу збирати та аналізувати дані про успішність студентів, їхню активність, складності, які виникають у процесі навчання; *дистанційне навчання*: онлайн-курси та дистанційне навчання є невід'ємною частиною цифрової трансформації, забезпечуючи навчання на відстані. Сьогодні існує безліч платформ для дистанційного навчання, зокрема такі, як Coursera, edX, Udemy, завдяки яким можна мати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час;

– *віртуальна й доповнена реальність (VR й AR)*: віртуальна й доповнена реальність сприяють створенню інтерактивної моделі для вивчення складних концепцій. Наприклад, VR допомагає студентам «побувати» в лабораторії, досліджувати історичні місця або вивчати анатомію, що робить навчання більш наочним і практичним;

– *хмарні технології*: хмарні рішення забезпечують збереження даних, зручний доступ до навчальних матеріалів, зокрема через сервіси Google Workspace, Microsoft 365, що дають змогу користуватися інструментами для співпраці, зберігати матеріали на віддалених серверах і працювати з ними з будь-якого пристрою;

– *кібербезпека*: захист даних стає дедалі більш важливим у цифровому середовищі. Навчальні заклади впроваджують системи захисту даних для забезпечення приватності студентів і збереження їхньої інформації;

– *інклюзивність і доступність*: на основі цифрових технологій можна створювати навчальні середовища з урахуванням потреб усіх здобувачів освіти, зокрема тих, які мають обмежені можливості.

Отже, цифрова трансформація освіти не лише сприяє ефективнішій організації освітнього процесу, а й готує здобувачів освіти до життя у високотехнологічному світі, розвиває у них навички цифрової грамотності та адаптивності. Це новий підхід, який розширює можливості для навчання, підвищуючи його якість і доступність.

Таким чином, у контексті аналітико-синтетичного етапу прикладного наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід»¹ було виокремлено кластер «Інтелектуальні і хмарні технології як інструментарій цифрової освіти і педагогіки» та отримано поточні результати для впровадження в систему освіти України, зокрема – у закладах вищої освіти.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ПІСЛЯ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

*А. Г. Гуралюк, кандидат педагогічних наук, старший
науковий співробітник, старший науковий співробітник
відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу
освіти*

Розпочате 24 лютого 2022 року широкомасштабне військове вторгнення Російської Федерації завдало потужний руйнівний вплив на інфраструктуру, економіку України та всі сфери суспільного життя. Вища освіта зазнала значних втрат і постала перед низкою непередбачуваних викликів, зокрема: частковою або повною руйнацією закладів вищої освіти, постійною загрозою життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, ускладненням забезпечення стабільності діяльності університетів, зменшенням бюджетних асигнувань на фінансування вищої освіти тощо [1].

Основні виклики для освіти:

- загроза життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, у тому числі здобувачів освіти та персоналу закладів вищої освіти;
- значні пошкодження освітньої інфраструктури, зокрема руйнування приміщень закладів вищої освіти, навчального обладнання та баз для практичної підготовки;
- масове переміщення учасників освітнього процесу як всередині країни, так і за її межі, що спричинило значні втрати серед здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного персоналу;
- ускладнення доступу до вищої освіти та порушення безперервності навчального процесу;

¹ <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0123U100476/>